

Industrin till 1000

1000 företagsintervjuer med små- och medelstora tillverkande industriföretag med anledning av Covid-19 restriktioner, dess effekter och framtida utveckling.

Sverige
Industriella utvecklingscentra

Intervjuer genomförda mellan
2020-04-10 och 2021-02-23

Inledning

I följande rapport redovisas resultatet av det samlade antalet företagsintervjuer i Robotlyftet som genomförts med anledning av de Coronarestriktioner med krav på distanskontakter. Redovisningen omfattar intervjuer genomförda under perioden 10/4 2020 – 23/2 2021. Intervjuerna i denna rapport bygger vidare på och förhåller sig till rapporten med 460 intervjuer som presenterades i juli 2020 (den rapporten kan hämtas på; <https://iuc.se/nyheter/sveriges-industriforetag-visar-stort-intresse-for-stod-och-utveckling/>).

Arbetsmodellen för genomförande av intervjuerna med företagare, inom målgruppen tillverkande små- och medelstora företag (SMF), bygger på ett uppdrag till ansvariga regionala noder i Robotlyftet. Dessa 10 noder samlar IUC bolagen i en nationell täckning. Respektive nodansvarig utför själv eller via de i Robotlyftet godkända projektcoacherna samtal via telefon eller video med företagarna. Ytterligare projektledare vid IUC bolagen som har kunskaper om Robotlyftet och som äger goda kontakter med tillverkande SMF kan av nodansvarig ha utsetts för att genomföra intervjuerna.

Ambitionen med intervjuerna är flerfaldig, och tar sin utgångspunkt i de restriktioner som Folkhälsomyndigheten och Regeringen angivit. (OBS! att dessa regler successivt ändras under intervjuperioden):

- Nå kontakt på distans med nya tillverkande SMF som ännu inte deltar i Robotlyftet
- Samtala med företagen om deras nuvarande situation och försöka få en bild av vad som är viktigt för att stötta företagen på kort respektive medellång sikt
- Lyssna på behoven och notera kommentarer
- Informera om Robotlyftet, erbjudandet om FU-studie (Förutsättningsstudie) och möjlighet till Automationscheck

Om rapporten

Rapporten omfattar genomförda samtalsintervjuer med 1000 små- och medelstora industriföretag. Rapporten är del av Robotlyftets kontakter med tillverkande SMF och finansieras av Tillväxtverket.

I basdataunderlagen finns även uppgifter om uppdelning per nod, per län, storlek på företag och verksamhetsinriktning på företagen. Denna rapport avseende perioden slutet av mars 2020 - februari 2021 omfattar den samlade nationella bilden så som företagarna besvarat och kommenterat frågeställningarna.

I det gjorda urvalet av kommentarer har namn, företagsuppgifter och andra referenser med risk för igenkänning tagits bort. I rapporten har ett representativt urval av kommentarer till de öppna frågorna inkluderats. Volymen kommentarer från de intervjuade är mycket omfattande och har i tidigare delrapporterna fullständigt redovisats. En bilaga med alla "samlade kommentarer" per fråga har sammanställts för rapporten med 460 svarande (juli 2020). I kommentarerna har namn, företag eller annan igenkänning tagits bort och ersatts med en bokstav.

Såsom rapportansvarig har jag tillfört mina egna analyskommentarer till de samlade svaren i anslutning till respektive fråga. Jämförelser sker framförallt med rapporten 200701 (460 intervjuade). Även vissa analysjämförelser med tidigare delrapporter ingår.

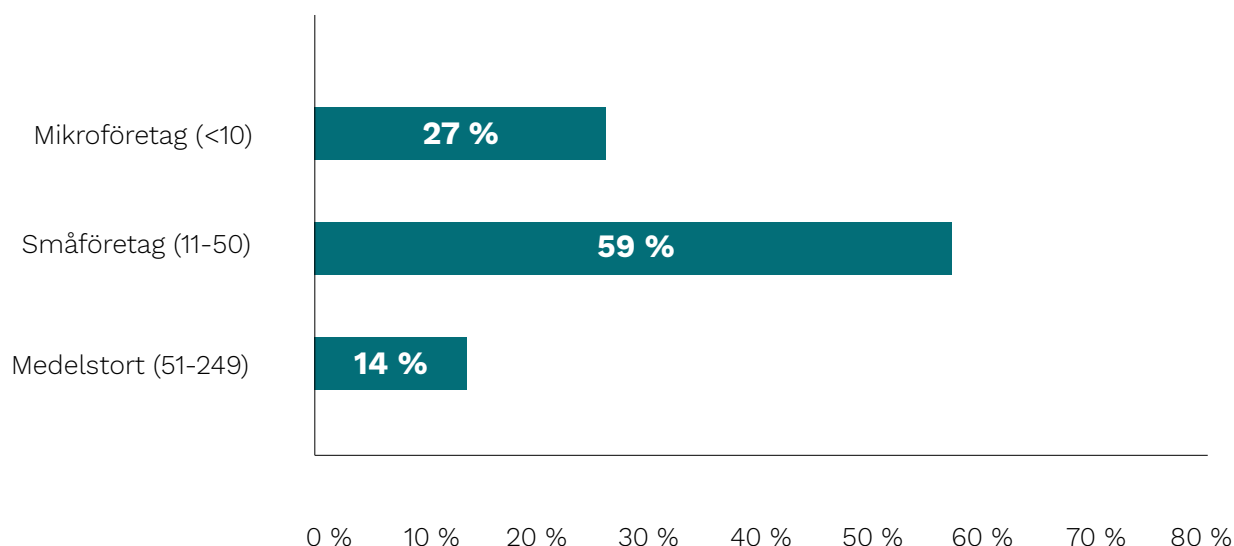
*Martin Hedman,
Projektledare, Robotlyftet*

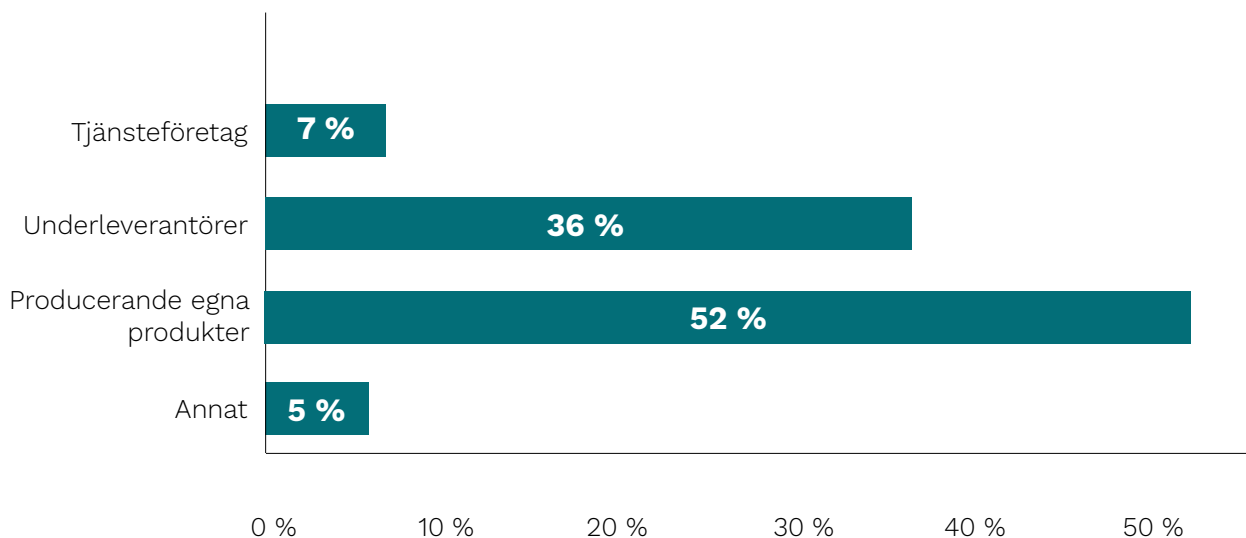
Fördelning mellan noderna i antalet genomförda och inrapporterade intervjuer:

	n	Procent
Norr – Norrbotten, Västerbotten	161	16,1%
MiS – Jämtland/Härjedalen, Västernorrland	77	7,7%
NOMS – Dalarna, Gävleborg, Hälsingland, Västmanland	66	6,6%
NVMS – Värmland, Örebro	44	4,4%
Stockholm – Stockholm, Uppsala	9	0,9%
Ost - Östergötland	70	7%
VGR – Västra Götaland	222	22,3%
Småland/Öarna (Jönköping, Kronoberg, Kalmar och Gotland)	184	18,4%
Syd – Skåne, Blekinge, Halland	161	16,1%
SÖM – Sörmland, Örebro, Mälardalen	6	0,6%

De intervjuade företagens storlek är fördelade som:

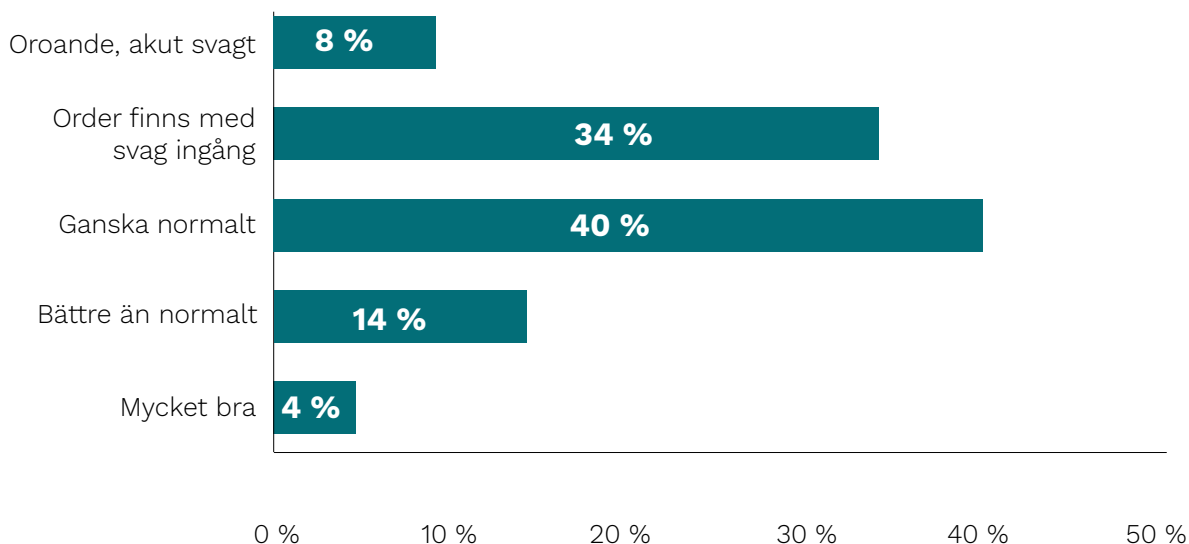
Verksamhetsprofilen i de intervjuade företagen är:

Analys: Jämfört med rapporten i juli 2020 (460 intervjuade) kan vi se att det i denna rapport är fler småföretag som omfattas och att det är fler som anger att de producerar egna produkter.

Av de som svarat "Annat" uppger ca 1/3 att de är legotillverkare, andra pekar på olika specialområden eller tjänsteområden såsom exempelvis utveckling.

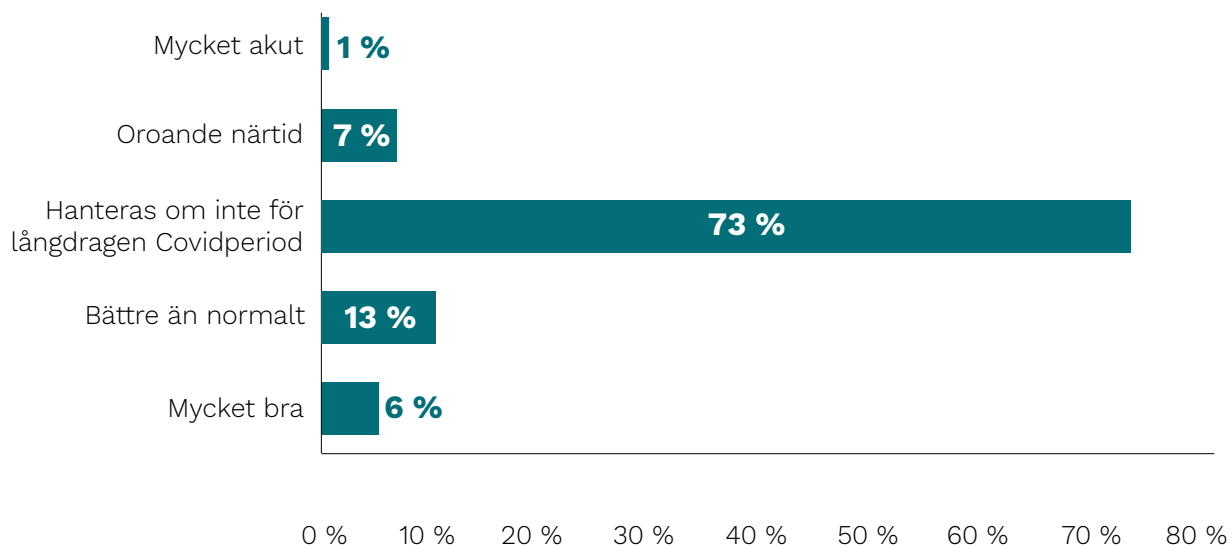
Fråga 2.1 - Hur ser orderläget ut idag, jämfört med ert "normala" orderläge motsvarande period?

	n	Procent	Procent juli -20
Oroande, akut svagt	81	8,1%	10,7%
Order finns med svag ingång	340	34%	43,9%
Ganska normalt	398	39,9%	31,5%
Bättre än normalt	141	14,1%	10,2%
Mycket bra	40	4%	3,7%

Analys: Vi kan se en förskjutning i intervjuerna under hösten 2020 mot allt färre företag som anger oro eller svag orderingång (minskat med 3%- resp. 10%-enheter) medan fler svarar normalt eller förbättrat orderläge (ökat med 5%- resp. 4%-enheter) Andelen som talar om ett mycket bra orderläge är detsamma (4%) som vid tidigare rapport.

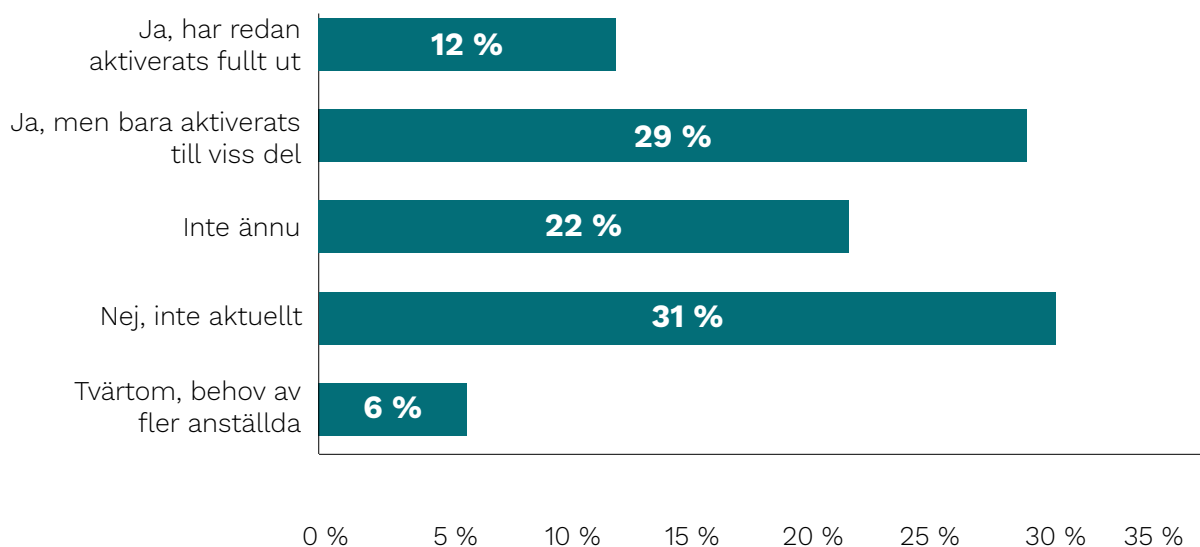
Fråga 2.2 - Hur ser likviditetsfrågan ut för er?

	n	Procent
Mycket akut	15	1,5%
Oroande i närtid	68	6,8%
Hanteras om inte för långdragen Covid period	725	72,5%
Bättre än normalt	129	12,9%
Mycket bra	63	6,3%

Analys: Vi kan även här se en förskjutning till det bättre, dvs. färre anger att det är akut eller oroande och fler att likviditeten är bättre eller mycket bättre. Vi ser att det är 15 av 1000 intervjuade som befinner sig i en akut likviditetssituation. Dessa har sannolikt stort behov av samhällets stöd redan idag. Den stora gruppen (nu 725 av 1000) anger att de klarar sig nu, men bland dessa finns ett stort antal som i kommentarerna återkommer till tidomfånget, något som ingen har svar på idag.

Fråga 2.3 - Finns det risk för permitteringar/varsel?

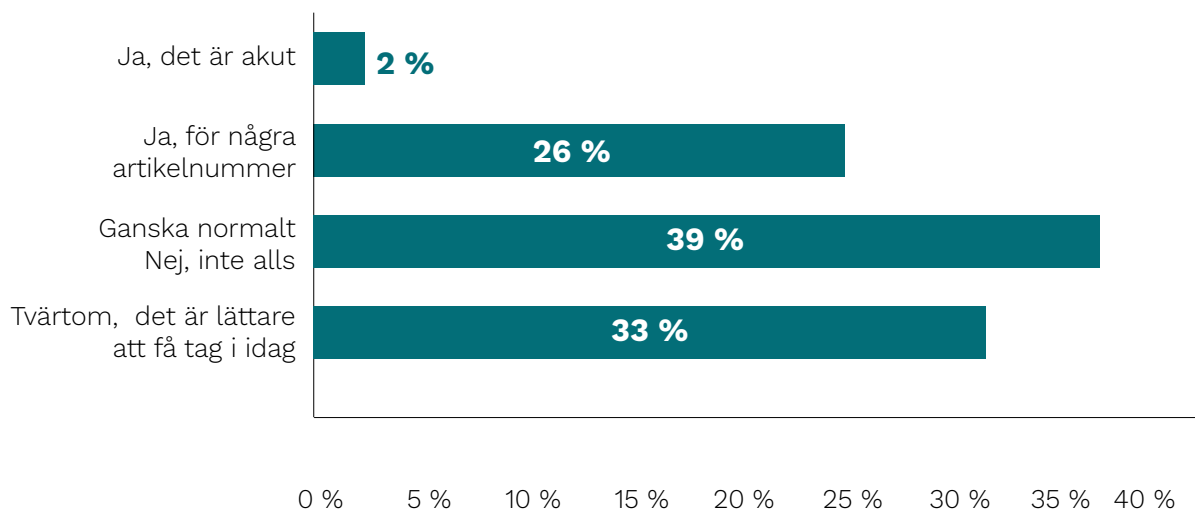

	n	Procent	Procent juli-20
Ja, har redan aktiverats fullt ut	118	11,8%	16,3%
Ja, men bara aktiverats till viss del	294	29,4%	31,7%
Inte ännu	222	22,2%	26,3%
Nej inte aktuellt	306	30,7%	20,9%
Tvärtom, behov av fler anställda	60	6%	4,8%

Analys: Det är utifrån intervjuerna fler (9%-enheter) som anger att det inte är aktuellt med varsel/ permitteringar jämfört med mätning 1/7 och vid den mätningen var det 3%-enheter färre som angav att varsel/ permitteringar var aktuella (delrapport från 31/5-20). Det viktiga är att se denna trend samtidigt som det finns en numerär av företag som de facto varslar/permitterar - procentuellt färre men numerärt fler. Värt att notera är att 6% av de intervjuade anger att de har behov av att anställa fler (60 företagssvar).

Fråga 2.4 - Finns problem för att få fram komponenter och/eller material?

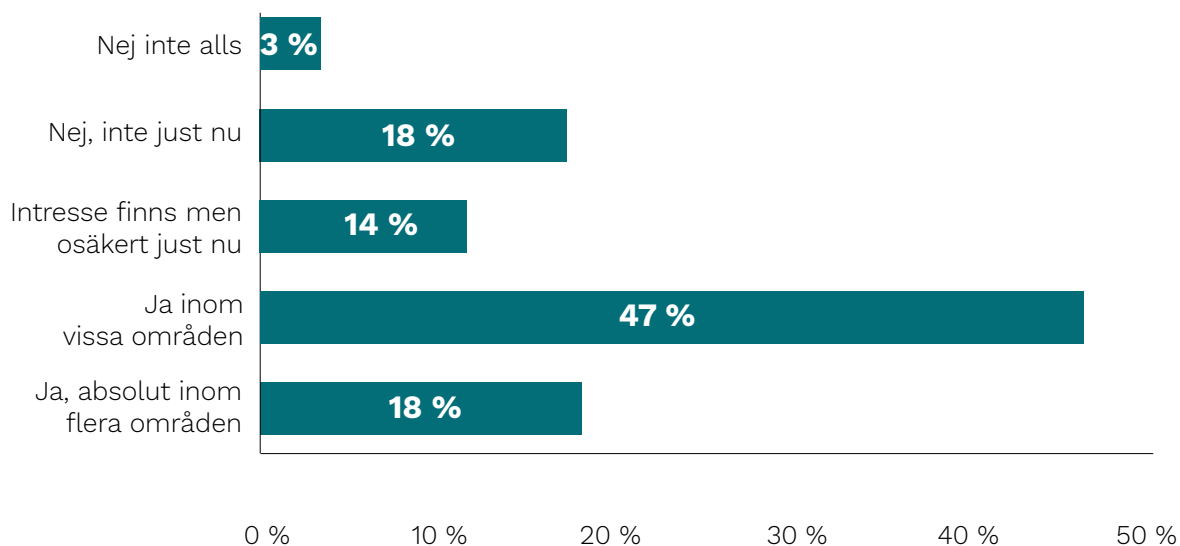

	n	Procent
Ja, det är akut	19	2,1%
Ja, för några artikelnummer	230	25,7%
Ganska normalt	352	39,5%
Nej, inte alls	290	32,4%
Tvärtom, det är lättare att få tag i idag	2	0,2%

Analys: Jämfört med rapporten i juli är den %-ella förändringen i stort sett oförändrad och det är fortfarande ca 1/3 som har vissa eller stora svårigheter att få fram material eller komponenter. För majoriteten av företag, 2/3 av de intervjuade är det "normala problem" eller inte problem alls att få fram komponenter eller material.

Fråga 2.5 - Finns intresse av att jobba med utvecklingsinsatser i verksamheten?

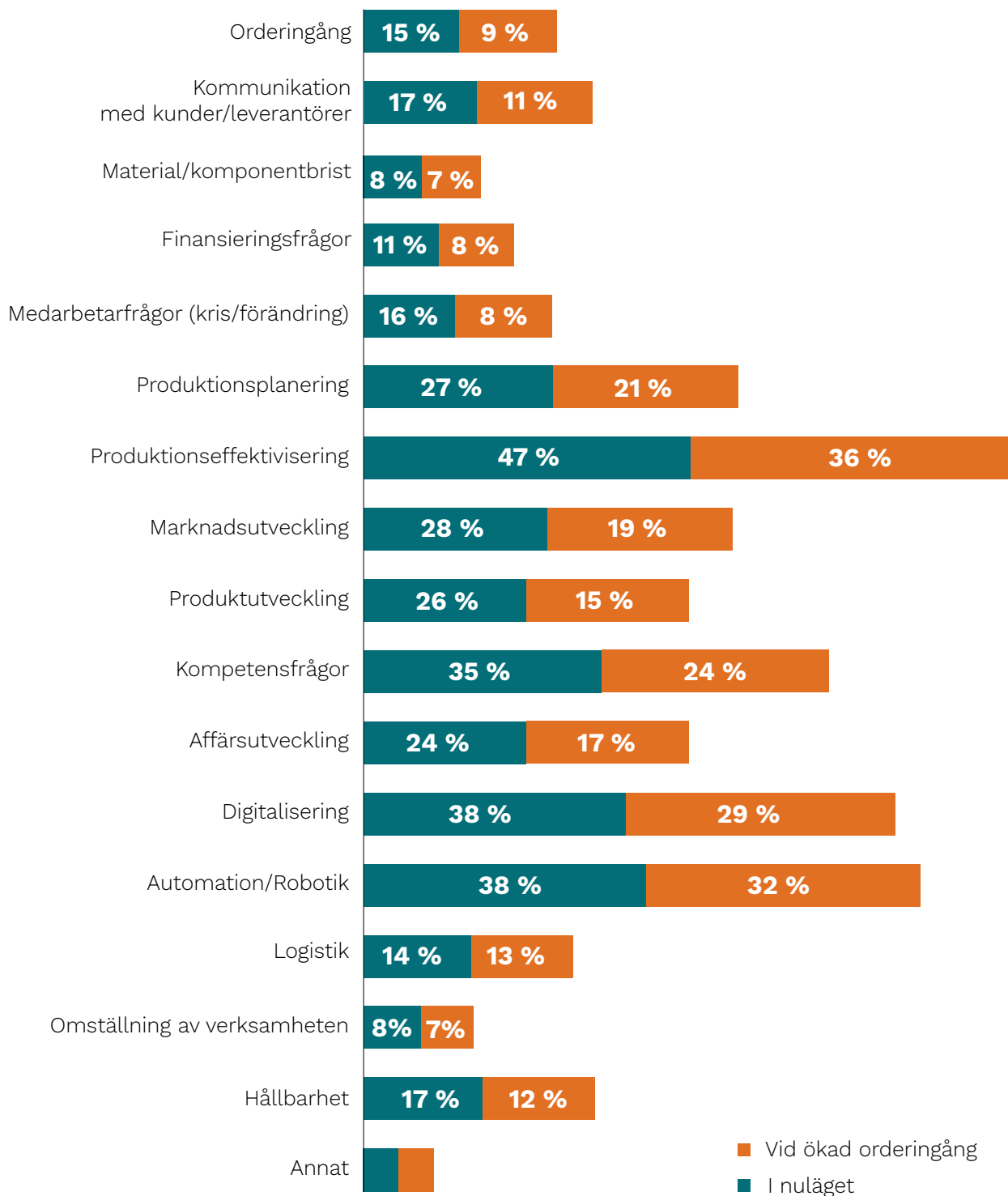

	n	Procent
Nej inte alls	34	3,4%
Nej, inte just nu	184	18,4%
Intresse finns men osäkert just nu	137	13,7%
Ja inom vissa områden	466	46,6%
Ja, absolut inom flera områden	179	17,9%

Analys: Den enda förändringen vi kan se när mer än dubbelt så många företag intervjuats jämfört med juli 2020 är en liten förskjutning i att några fler % anger mer intresse för utvecklingsinsatser inom vissa områden (+ 3%-enheter). Det är trots allt hela 78% (motsvarar 782 företag) som visar intresse av utvecklingsinsatser, dvs. behov och intresse är stort.

Fråga 3.1 - Inom vilket/vilka av följande områden ser ni utvecklingsbehov att möta?

Totalt har 845 (395) av de 1000 (460) intervjuade företagen angett vilka som för dem är de viktigaste utvecklingsområdena i närtid och på längre sikt. Totalt har de angivit 5444 (2359) olika utvecklingsbehov, dvs i snitt 5,4 behov/företag. (juli).

	I nuläget	Vid ökad ordeingång
Orderingång	128	79
Kommunikation med kunder/leverantörer	147	93
Material / Komponentbrist	64	60
Finansieringsfrågor	91	70
Medarbetarfrågor (kris/förändring)	134	67
Produktionsplanering	226	176
Produktionseffektivisering	393	305
Marknadsutveckling	239	158
Produktutveckling	218	129
Kompetensfrågor	295	205
Affärsutveckling	206	144
Digitalisering	319	247
Automation/Robotik	323	274
Logistik	118	106
Omställning av verksamheten	64	55
Hållbarhet	146	104
Annat*:	39	22
Totalt	3150	2294

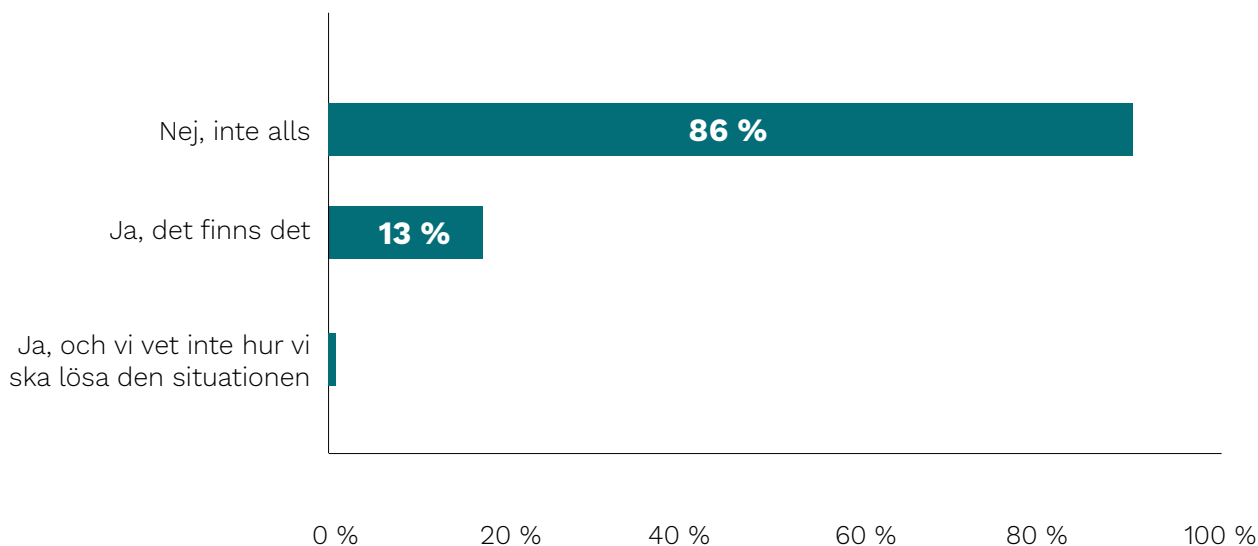
Analys: Nu när 1000 företagare intervjuats om sina utvecklingsbehov ser vi att den tidigare bilden (rapport juli 2020) i princip är linjär, dvs. intresset om utvecklingsbehov att möta på kort eller något längre sikt ökar med antalet intervjuade. Det finns inget område där andelen utvecklingsbehov har minskat. Vi kan se att områden som är högt prioriterat av företagarna är:

- Produktionseffektivisering
- Automation och Robotik
- Kompetensfrågor
- Digitalisering

Svar i Annat* - Export, Leanutbildning, Systematiskt uh, ISO-certifiering, Organisation, Ledarskap, Programmering, Rekrytering, Teknikomställning, Cirkularitet, Teamutveckling, Kvalitetsarbete, Transporter, IT.

Fråga 3.2 - Finns det något behov av extra kapital för att starta produktion efter Coronauppehållet?

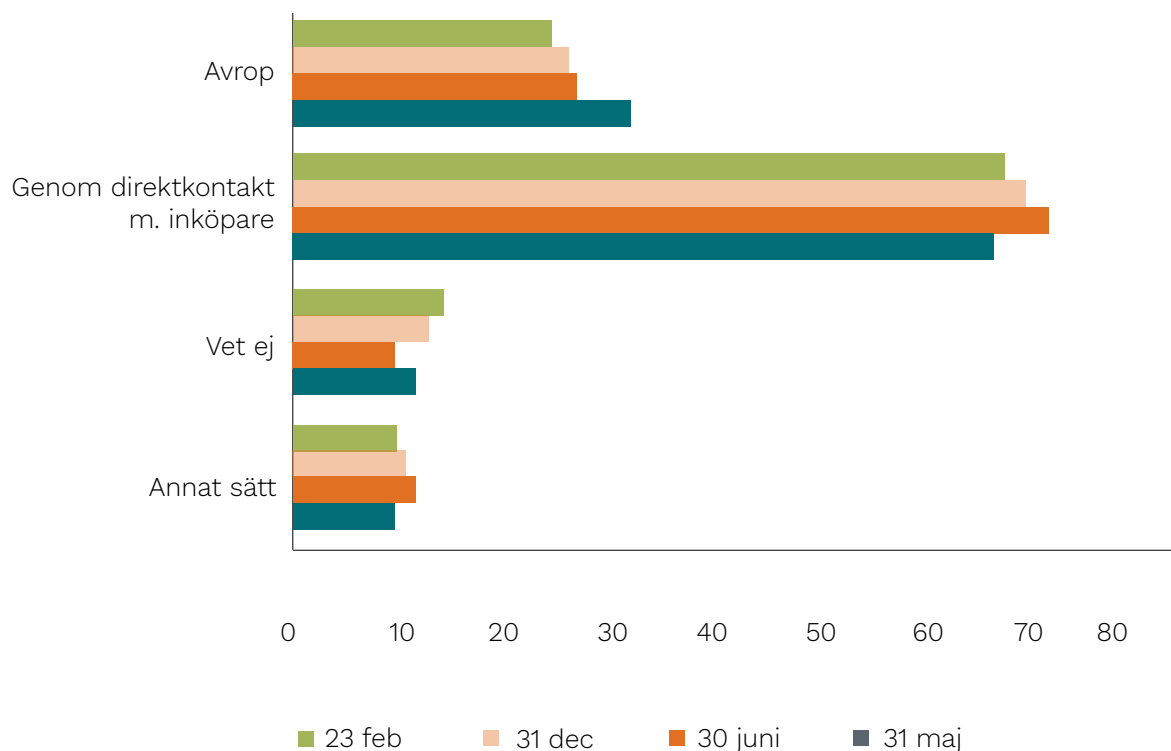

	I nuläget	Vid ökad orderingång
Nej, inte alls	863	86,3%
Ja, det finns det	124	12,4%
Ja, och vi vet inte hur vi ska lösa den situationen	13	1,3%

Analys: Vi ser en 3%-enheters förändring från 83 till 86% från juli till februari -21 av företagare som inte ser något behov av extra kapital för en återstart. Samtidigt finns det 124 SMF som säger sig ha sådana behov. Siffran 124 respektive 13 företag har bara marginellt ökat i antal sedan sammanställning som gjordes i december 2020 (ytterligare 13 företag av de 106 som intervjuats).

Fråga 3.3 - Hur tror ni att information (order, volym) om hur en start efter Corona kommer att nå er?

Flera val möjliga, 1000 (894, 460) svar med 1189 (1067, 555) valda alternativ

	n-maj	Procent maj	n-juni	Procent juni	n-dec	Procent dec	n-feb	Procent feb
Avrop	85	32,3%	125	27,2%	228	25,5%	245	24,5%
Genom direktkontakt med inköpare	177	67,3%	332	72,2%	627	70,1%	688	68,7%
Vet ej	31	11,8%	45	9,8%	117	13,1%	158	15,8%
Annat sätt – Hur*:	26	9,9%	53	11,5%	95	10,6%	98	9,8%

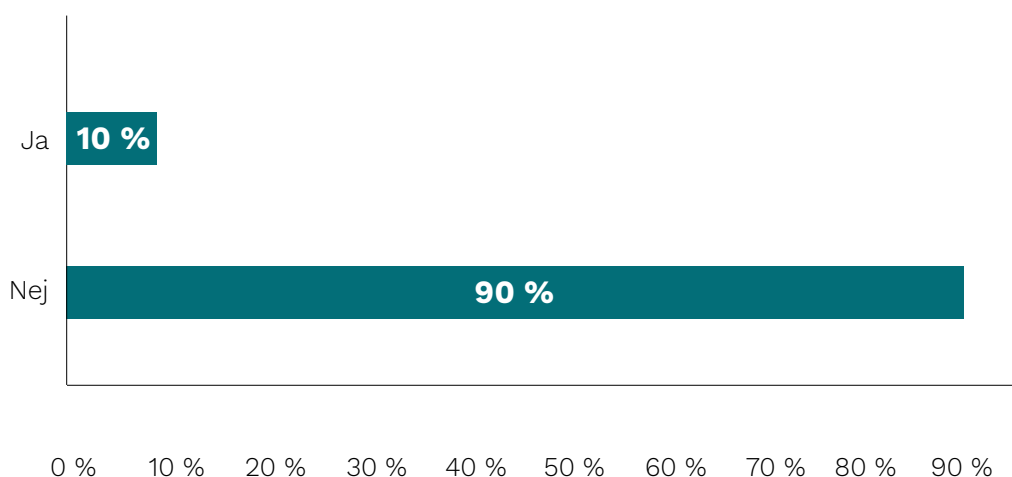
*Normalt förfarande; via direktkontakt per mail; kundportal; utvecklingsprojekt inom 3 D; ingen uppfattning i nuläget, Telefon och mail, Ökad orderingång, förfrågningar, Direktkontakt med bygg-arbetsplats, Nätverk, press, sociala media, veckoprognoser från kunder, befintliga kunder först, direktkontakt med kund, leveransplan från kund.

Analys: En viss men svag omfördelning från resultatet i maj och juli kan noteras. Viss trendindikerande att färre avrop sker samtidigt som fler säger "vet ej". Klart dominerande är fortsättningsvis "direktkontakt med inköpare".

Fråga 3.4 Det pågår en utveckling inom tillverkning av komponenter med additiv tillverkning/3D printing där även utvecklingsprojekt har påbörjats. Är du/någon på ditt företag intresserad av området och vill veta mer om detta?

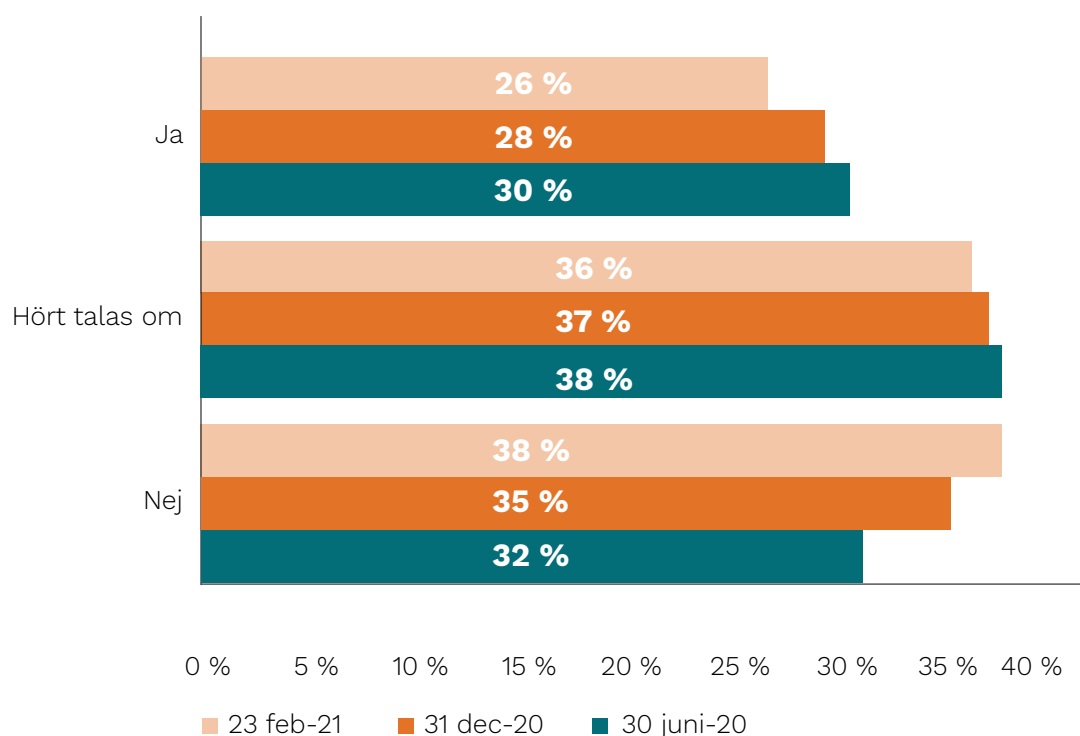
Denna fråga har lagts till under juni månad och framåt varför antalet svar ökat markant till totalt 687 (580 den 31/12-20, 146 den 1/7-20) i denna rapport.

	n	Procent
Ja	67	9,8%
Nej	620	90,2%

Analys: Svarens fördelning förändras någon %-enhet i en långsamt ökande andel som visar intresse för området (svar JA). Omsätts dessa Ja eller Nej till en procentuell fördelningen för den samlade gruppen intervjuade företag, 1000, skulle det innebära 98 Ja och 902 Nej.

Fråga 4 - Känner du till något om Robotlyftet?

	n - juli	Procent juli	n - dec	Procent december	n- feb	Procent feb
Ja	138	30%	251	28,1%	262	26,2%
Hört talas om	176	38,3%	333	37,2%	359	35,9%
Nej	146	31,7%	310	34,7%	378	38%

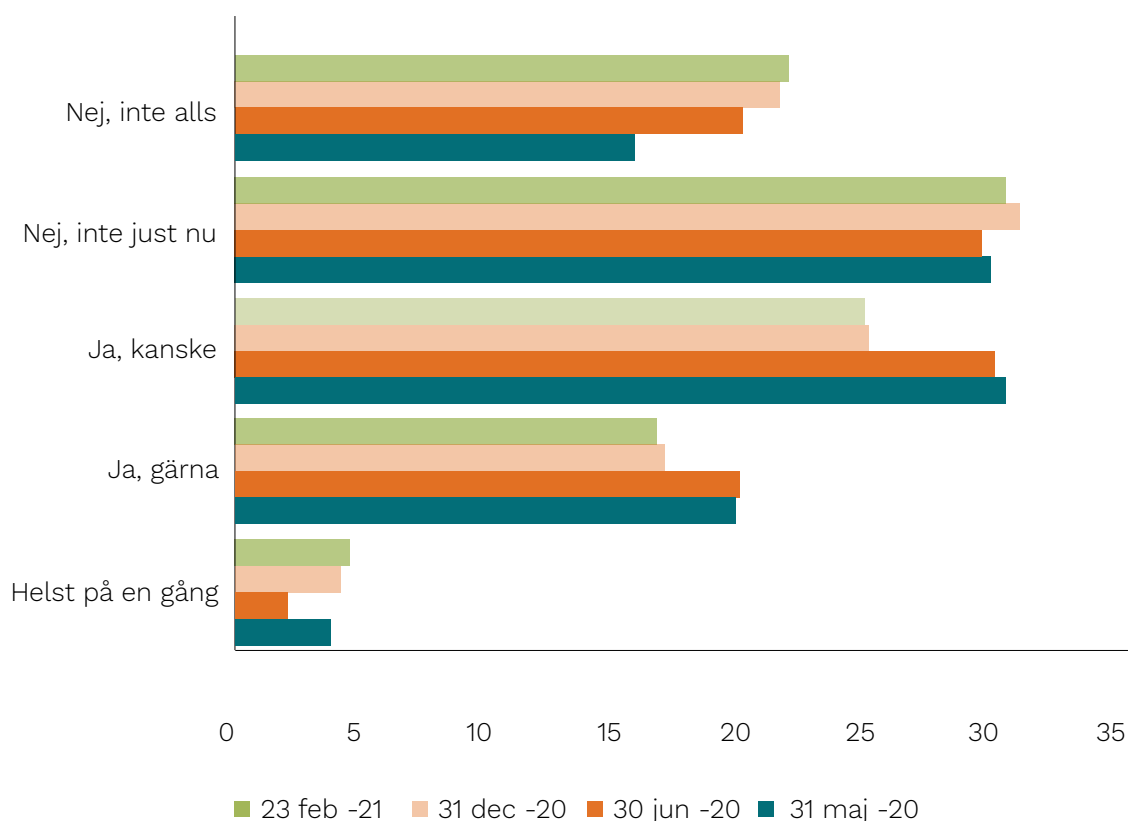
Analys: På samma sätt som tidigare är förändringen i svaren förhållandevis begränsad då 1-2% färre vid de tre intervallen anger att de känner till eller har hört talas om Robotlyftet, medan det är 3% fler som svarar "Nej" på frågan. Målbilden för intervjuerna är att nå "nya" SMF som inte redan deltar i Robotlyftet vilket innebär en förskjutning mot att intervjuerna träffar fler som inte via IUC nåtts av informationen om programmet. Detta ska ställas mot den utvärdering som Ramböll genomfört i oktober 2020 där man visar att huvuddelen av de som deltar i Robotlyftet fått kännedom via IUC i första hand och via företagarkollegor i andra hand (dessa båda kanaler är dominerande).

De 359 + 378 = 737 företag som anger "hört talas om" eller "Nej" bör kunna ses som potential för att genomföra en FU-studie, med syftet att granska sina behov och möjligheter kring Automation och Robotisering. Även de som svarar Ja är endera redan på gång in i programmet eller har aktivt valt att ej delta.

En tendens är att ju fler intervjuer som genomförs, desto fler företag som inte känner till programmet eller möjligheterna nås. Samtidigt ställer det allt större krav på intervjuurval och intervjuare att nå fram till dessa företag.

Fråga 4.1 - Intresse att delta i att en FU-studie (Förutsättningsstudie) i Robotlyftet genomförs?

	n - maj	Procent maj	n - juni	Procent juni	n - dec	Procent - dec	n- feb	Procent februari
Nej inte alls	43	16,4%	96	20,9%	197	22%	233	23,3%
Nej inte just nu	76	28,9%	124	27%	283	31,7%	308	30,9%
Ja kanske	82	31,9%	135	29,4%	228	25,5%	252	25,2%
Ja gärna	53	20,2%	94	20,4%	151	16,9%	166	16,6%
Helst på en gång	9	3,4%	11	2,4%	35	3,9%	41	4,1%

Analys: Det är fler som säger tydligt Nej (drygt 23%) och den gruppen har ökat något under intervjutiden. Samtidigt är det en ökad andel som svarar "Nej, inte just nu", dvs en grupp som kan vara intressant att följa upp i framtiden (omfattar 308 företag). Det finns ett antal som vill starta "på en gång" och många av dessa har också slussats in i programmet. Även om vi ser en avtagande trend vad gäller "Ja-svaren" utgör den gruppen nu 418 SMF vilket bara i den gruppen är fler än nuvarande programs omfattning.

Fråga 5.1 - På vilket/vilka sätt skulle vi på IUC kunna hjälpa dig?

I den stora mängden kommentarer (851 inlägg) på denna frivalsfråga har ett mycket selekterat urval skett av kommentarer som kan vara till nytta för att stötta företag eller för att medverka till att nya insatser kan bli verklighet. Det finns i kommentarerna ett stort antal som anger något av dessa svar:

- Ev. FU insats (FU=Förutsättningsstudie)
- Vet ej
- Inget i dagsläget
- Genom Robotlyftet
- Utbildningar/Kompetensutveckling i olika former och områden
- Medverkar redan med IUC xxx

Denna mångfald av svar finns men har inte tagit med i nedanstående urval.

Svar fråga 5.1
Digitalisering samt hållbarhetsfrågor.
Bistå i kontakten med andra liknande företag. I utbildningsfrågor. Att ordna med FU-studie inom Robotlyftet.
Genom att kanalisera möjligheter och information om satsningar.
Genom att fånga företagets behov bättre. Företaget var i behov av stöd kring certifiering mot flygindustrin tidigare men det blev inget
Information om initiativ om kompetensutveckling samt rådgivning kring de olika krislösningar som just nu erbjuds.
Digitalisering, marknadskommunikation, produktionseffektivisering
Genom att hjälpa oss bli effektivare i våra processer internt.
Vi är i behov av ledarskapsutbildning och robotik
Har precis fått hjälp i ett digitaliseringsprojekt. Nu på gång ett nytt projekt inom nya exportmarknader (maj-okt). Behöver implementera Sverigeverksamhetens affärssystem på verksamheterna i övriga länder.
Tillse att det finns kapital
MPS system och Utveckling av maskinpark.
Motor och Mäklare kring finansiering, utvecklingsfrågor och rådgivning. Viktigt att rätt information kring stöd kommer till företagen. Helst ska detta komma från en aktör typ IUC. Idag så kommer det olika info från många olika aktörer.
Stöd och vägledning i teknik och produktutveckling. Hjälpa till med kontakter och nätverk.
Genom detta uppsökande sätt, och tror det kommer till ett naturligt samarbete. När IUC lär känna företaget närmare.
Bra det ni gör på IUC och att dessa intervjuer verkar ge effekt.

Svar fråga 5.1

Fortsätt som ni gör och håll oss uppdaterad med den information som regelbundet skickas ut vad som händer och vad ni kan vara behjälplig med. Det är bra.

Bra med information om vilka stöd som finns. Belysa lokala, positiva exempel som att lokala företag hjälper samhället under krisen på olika sätt.

Att erbjuda kraftigt subventionerade utbildningar. Att ringa och ha en kontinuerlig kontakt samt vilka erbjudanden som finns för rätt insatser för företaget.

Kompetensutveckling automation/ Robotisering. Utbildningsinsatser & tillgång till nätverk.

Behöver hjälp med hur man ska gå vidare kring ISO-certifiering, hur man ska utveckla hemsidan med möjlighet för besökare att lägga order. Kunna slutföra tidigare påbörjat digitaliseringsprojekt kring automatisk lönerapportering.

Behov av en specifik "kriscoach/pilot/ krisrådgivning. Att kunna se och anpassa samt ge rekommendationer tidigt och kommer med snabba råd.

Samverkan med andra, input externt, stötta för att få fram utbildning på olika nivåer för branschen.

Arbetsmiljöfrågor kopplat till automation.

Inga papper att fylla i! Ja, utbildning inom - Ritningsläsning; -Nya ritningsregler; -Mätkompetens

Fortsätt som ni gör med dessa intervjuer. Det här var den andra. Följ gärna upp efter sommaren så vi får ren blid av hur regionens industri mår.

Framtidsspaning och omvärldsbevakning.

Man är intresserad av att veta mer om Kompetensutvecklingsinsatser, Coaching, Robotlyftet, Startprogram och Kickstart.

Vara en expert på ansökningar, projektansökningar m.m. Vasst och en Coach till företag som behöver hjälp med att söka olika stöd, ekonomi m.m.

E-hälsokontrollen som ni erbjudit är bra för vårt företag.

Har god hjälp av mer nytta av IUC nu. Mycket mer än när jag var VD på ett tillverkande industriföretag för ett antal år sedan.

Fortsätta stödja i verksamhetsutveckling och med utbildningar. Fungerar mycket bra idag så viktigt att det arbetet fortsätter.

Samordna utbildningsinsats i MS 365.

Fortsätt som ni gör. Ni är viktiga för att stärka industriklustret i regionen.

Flera olika nätverk. Utbildningsnätverk, VD nätverk, produktionsnätverk m.m.

Nätverkande och att få hjälp med kompetensdelar.

Genom att stödja och coacha företaget utifrån företagets utvecklingsbehov.

Tipsa om teknikutveckling och skapa nätverk med andra liknande företag

Kompetensutveckling - produktionsnära såsom teknik, materiallära och ytbehandling

Marknadsfrågor är intressant. Är egentligen inte säljare. Har ett mål att ta sig utanför Sverige. De nordiska länderna.

IUC X gör ett enormt bra jobb. uppskattning kring utbildnings- och kompetensfrågor.

Önskar att jobba mera med marknadsfrågor.

Bollplank i utvecklingsbehoven och därefter slussa in i lämpliga projekt.

Svar fråga 5.1

Vill ha hjälp i bl.a. GDPR arbetet samt automatisera vissa administrativa processer.

Kombination av att hitta kapital och att var projektledare för stora projekt för en liten spelare.

Generationsväxling inom bolaget som behöver bollplank och nätverk

Alltid en bra partner att samråda med i olika lägen

Behöver hjälp att optimera och kvalitetssäkra flödet, materiallogistik och materialplanering. Outsourcad produktion ställer krav på företaget.

Fortsätta med kompetensutvecklingsprogrammen, stärka teknik och innovationsstödet

Webbutbildningar

Rådgivning avseende Digital utveckling - sociala medier

Digitalisering och digital säkerhet - har konstaterat virus i en av våra svarvar.

Skulle vilja ha ett smidigare affärssystem i stället för Monitor som är tungrott och krävande

Fortsätta med webinarie och kompetensutvecklingsinsatser

Rådgivning, att hålla företagen uppdaterade på möjligheter, eftersom det är svårt som företagare att veta allt som finns och är aktuellt.

Man kan lätt bli hemmablind, så det är bra att ha någon utifrån som tittar på verksamheten tillsammans med oss.

Är intresserad av Produktionslyftet, så diskussion kring det kommer att ske framöver.

Intresserade av Catalyst. Få med alla hjälpfunktioner i processerna. Hantering av laminerade filmer och brännbart avfall. Stora problem med HEM i denna fråga. Behöver en framtidssäkrad lösning för att hantera material som man betalar för att bli av med.

Miljö & hälsa har stora krav på mätningar av vatten, ozon etc. Tufft att arbeta med plast idag.

Snabbare lönsamhetsanalys

Fler tips på erbjudanden och projekt som passar oss - sälla fram rätt saker att fokusera på.

Hjälp med flöden i produktion samt digitalisering i nuläget.

Kompetensförsörjning och ledarskap i det nya normala.

Att hitta rätt hjälp bland konsulter.

Att vara navet och följa upp mer än specifika insatser - de finns konsulterna ofta till för.

Inspiration och nätverk.

Allmän stöttning, kompetensutveckling, hjälp att sätta handlingsplan

Bollplank, finansiering, strategisk kompetensförsörjning

Hur vi ska nå fram till återförsäljare och marknadsföra våra produkter så vi når fler kunder.

Vi måste ännu en gång lyfta frågan kring kompetensförsörjning! Hur får vi ungdomarna att söka sig till Industrin? Företaget har sökt CNC operatör och vi får inga sökanden. Jag har importerat arbetskraft från Småland istället.

Digitalisering, produktionseffektivisering, layout, automatisering mm

5S ordning och reda, förändringsledning/arbetsplatskultur, skapa roadmap.

Materialkunskap – att utveckla produkter mot målpris

Affärsutveckling – att hitta affärsmodeller för nya branscher

Strategiutveckling – att genomföra aktivitet liknande marknadslyftets strategidag.

Saknar helt kännedom om IUC verksamhet, men finns säkert en hel del kring att utveckla produktion, verksamhet, affärer och även kring produktinnovationer för kommersialisering. Access till nätverk. Generationsväxling.

Svar fråga 5.1

Fortsätta vara aktiva. IUC gör ett bra jobb.

Utbildningar där vi nätverkar med andra företagare i samma storlek. Tråkigt att allting är On-line, men det är bättre än inget. Vi behöver nätverk - har vid liknande träffar tidigare träffat kompletterande verksamheter med fokus på IT-företag, revisorer, banker. Mest intresserade av företag i samma storlek (11 anst) som delar småföretagandets problematik och som kan bli ett komplement. Nätverkande med stora företag är inte lika intressant - man behöver då träffa folk från avdelningar som inte representerar helheten i företaget.

Har genomfört Produktionslyftet.

Ser ett behov av kompetensutveckling för tekniker, på lite mer praktisk nivå än högskola

Marknadsbiten. Additiv tillverkning - sprida lasertekniken. Vi jobbar bara med laserhårdning - som XXX känner till, men inte så många andra. Vi har fler kunder i Norrbotten än i Skåne - så borde det inte behöva vara.

Vägleda i produktutveckling

Fråga 5.2 - Vad mer ser du att det offentliga (staten) kan och bör göra för att underlätta läget för dig?

Även till denna fråga är mängden kommentarer omfattande (653 inlägg) och därför har ett mycket selekterat urval skett för att spegla olika nyanser av vilken typ av stöd som kan underlätta för företagen.

Det finns ett mycket stort antal svar som säger:

- Inget eller Inget i dagsläget
- Vet ej
- Sänkta eller reducerade arbetsgivaravgifter
- "Bra" eller "Fantastiskt" eller "Kunde inte göra mer"

Denna mångfald av ovanstående svar har inte tagit med i nedanstående urval.

Svar fråga 5.2
Då löner är största utgiften så önskas lättnader inom arbetsgivaravgifter m.m.
Han hoppas framförallt att man inte stänger skolorna eftersom deras största bekymmer just nu är att mycket arbetskraft är hemma. Ännu mer hemma och man får problem med att producera.
Hysesreduceringar, i övrigt nöjd med de paket som finns
Bolaget kommer sannolikt påverkas av byggandet av Ostlänken. I nuläget risk för konflikt kring mark-rättigheter med kommunen. Dialogen med kommunen och besked från Trafikverket påverkar således framtidsplanerna för verksamheten. Viktigt med tät dialog och tydlig information
Om detta blir långdraget kommer det behövas mer kapital men även hjälp med att säkerställa kompetens/arbetskraft
Byggbranschen en viktig kund, att stimulera byggandet känns viktigt – finns inga långsiktiga åtgärder kring detta. Uppfattar att många beslut är kortsiktiga. Basindustrin måste stimuleras, blir det glapp kommer många sektorer att stanna av. Stimulanspaket som långsiktiga är viktiga
Önskar en mer långsiktig strategi och åtgärdspaket till ex byggbranschen, blir det glapp på åtgärdspaketen kan det ta väldigt lång tid att starta upp verksamheter/byggandet igen. Många av företagets kunder är inom byggsektorn och därav önskemålet. Många branscher har fått ta del av åtgärder men byggbranschen borde prioriteras mer. Mer stöd åt basindustrin generellt - det är ekonomins motor.
Snabbare med åtgärder och möjlighet till 100% permittering
Skapa framtidstro
Tillsätta rätt utbildningar som anpassas efter Industrins behov
Stöd/hjälp till små bolag, de stöd som finns fungerar endast i stora bolag. Lån är inte lösningen. Ta bort fasta avgifter. Se hur våra grannländer gjort!

Svar fråga 5.2

Skulle önska en åtgärd för omsättningstapp eller liknande samt ytterligare arbetsgivaravskattning.

Svårt för svenska staten att göra nått mer då detta är ett internationellt problem, flera länder inblandade

Möjlighet att skjuta på momsens utan ränta.

Likviditetsstöd till företag när det börjar komma igång efter corona.

Fortsätta med inga arbetsgivaravgifter under hela året (2020)

Skapa allmänt förtroende som ger möjlighet till enskilda och företag att investera. Få bort rädsla. Viktigt med stabila regler och system för t. ex byggandet.

Att bankerna skulle kunna bli bättre/generösare på att låna ut arbetskaptal till nya projekt till små och medelstora bolag.

Möjlighet till fler undantag vid uppsägningar skulle medföra att man vågade anställa mer, bli konjunkturen sämre blir det ännu viktigare. Lägre skatter och arbetsgivaravgifter skulle möjliggöra mer expansion.

Översyn LAS med flexiblare regler som gynnar expansion och framåt drift.

De stödpaket som kommit är bra. Som VD för ett startuppbolag i en bransch med stor framtidstro är jag nöjd med det myndigheterna hittills presenterat.

Har gjort mer än vad som var förväntat. Var med i finanskrisen 2008 och då fanns inne alls lika mycket stöd som nu har presenterats. Bra jobbat.

Ökad finansiering mot SME-företagen och deras utvecklingsbehov. Viktigt för landsbygdsföretagen att de har utvecklingsmedel till förfogande. Kompetensutveckling, produktionsutveckling med mera.

Fantastiskt de paket som erbjudits för att underlätta läget. Det vi som företag borde vara bättre rustad för att ha Individuella utvecklingsplaner på plats, så det går snabbt att komma igång med mer träffsäker kompetensutveckling på individnivå.

Hade önskat att regeringen varit snabbare i sina beslut. Insatserna är bra men det tog för lång tid.

Underlätta med sjuklöneersättning

Hur ska man hantera människor som tar sig stora friheter och utnyttjar coronan för att vara hemma

Tillåta gårdsförsäljning omedelbart. Skulle underlätta i småbryggerbranschen. Skulle skapa många arbetstillfällen.

Helt fantastiskt. Tycker de gjort mer än jag förväntade mig.

Ja, staten bör säkerställa en större inrikes produktion av t ex skyddskläder. Inte förlita sig på låglöneländer som t ex Kina. Sluta med symbolpolitik.

Generellt så behöver banker, kommuner, stat göra det attraktivare och lättare att för folk gemene man att köpa tomt och hus. Bankernas tillskott i detta är lätta på säkerhet och amorteringar.

Permanent möjligheten till sänkta arbetsgivaravgifter, eftersom det ger ett mycket bra stöd för de företag som är ärliga och som sköter sig. Kan i dagsläget inte göras för nyanställda direkt, men det skulle vara bra och skulle kunna gynna kortare anställningar, som bidrar till att personer får sysselsättning även under rådande omständigheter.

Stöd kring sjuklöner är mycket uppskattat och har varit viktigt, men skulle kanske "behovsprövas" eller anpassats till olika utsatta delar i landet, eftersom man nu, här på landsbygden, ser att behovet inte nått toppen ännu (vi har drabbats av Covid-19 först ett par månader efter t ex Stockholm) och att det är kommande period som det skulle vara viktigast för oss.

Svar fråga 5.2

Många av våra kunder är offentliga inrättningar som tyvärr inte beställer utan väntar med sin investering på nya gårdsgårdar.

Pengar in i kassan, hjälp med permitteringsstöd. Dras stöden bort måste bankerna släppa på finansieringen.

Kapital på sikt. Både för att utveckla företaget för att kunna ta nästa steg i utvecklingen, men också för att överleva om det blir långvarigt.

Vara lite snabbare och kanske prioritera för exportföretagen. Det slår hårt och snabbt med stängda gränser.

Har funkat bra.

Minska stödpaketen eftersom man är rädd att företagen kommer att få betala det i form av höjda skatter framöver

Extra stöd för företag som fick totalstopp

Rättvisare uppsägningstider - idag upp till 6 månader på ena hållet och 1 månad på andra

Hur kan företag som äger sina lokaler få hjälp med de fasta lokalkostnaderna

Har varit bra, men nu framkommer det lite kring otydligheten hur regelverket ska tolkas vilket gör att osäkerheten ökar bland företagen om man kan bli återbetalningsskyldig.

Underlätta för investeringar för att ta hem nya jobb och ökningar.

Personer i riskgrupperna borde kunna vara hemma utan att företagen ska behöva betala lön. Ngn slags alternativ permittering/sjuklön.

Mer innovationspengar så att de kan få hjälp att utveckla sina produktidéer.

Direktadministration av nödlånen. Bankerna kommer man inte fram genom. Bankerna lämnar inte några nödlån till företag som inte går bra. Företaget får inte tillgång till pengarna via de system som finns.

Projektmedel, checkar, allt för att underlätta för industrin

Sänka räntorna hos Almi för att på det sättet stimulera när det är tungt nu.

Investeringsstöd är viktigt - har historiskt möjliggjort uppbyggnaden av vårt företag.
Utbildningsstöd behövs - digitalisering

Tag fram tydligare och klarare villkor för stöd.

De erbjudanden om arbetstidsförkortning mm är för otydliga och komplicerade. Kostar mer än de smakar!

Jmf med villkoren i Estland där man har dotterbolag; -30% på föregående årslön i direkt bidrag. Oklart hur man ska räkna dagar och ledighet.

Vid oförändrade villkor och fortsatt otydlighet kommer man att säga upp personalen stället. Efterlyser bättre dialog mellan TVV och facket.

Likviditetslån - nuvarande system fungerar inte!

Likviditetsstöd - överbrygga med billiga krediter likviditetsbristen väntas när efterfrågan vänder

Permitteringar har varit jättebra!

Men vad händer om det fortsätter under en längre tid eller kommer tillbaka? För dem, som är sist i leverantörskedjan, kan effekten slå till efter mycket lång tid. Det viktigaste är att kunna behålla personalen och dess kompetens, så t ex permitteringen har varit en bra möjlighet.

Anställningsstöd som var aktuellt mars och april kunde de inte utnyttja, eftersom det slår mot dem efter några månader.

Svar fråga 5.2

Exportkredit till våra kunder inom EU - komplicerat idag alla har nationella leasingbolag

Omställningsstödet var fejt. I mars var inte många drabbade. Maj och juni var mer. Hyresrabatt för vissa sektorer är snett. Det är största kostnaden för företaget. Borde tittat bredare eftersom drabbade företag är rejält drabbade.

Mycket nöjd med det stödet som finns och hur snabbt det har administrerats

Jobba för att gränserna hålls öppna

Försenade betalningar, leverantörsskulder. De som handlar av dom beställer men betalar inte. Detta kommer hålla på ett eller två år. Innan de ser att de kommer vända.

Stöd för investering, digitaliseringsstöd (automation) för att ta det vidare. Då det finns kompetensbrist ex. köpa in konsulthjälp

Saknade kompetensutveckling, ha det under dom var hemma. Vi måste stå för utbildningen. Bidrag för utbildning när folk är permitterade.

Rapportering skulle önskas lite enklare. Tog lång tid att sätta sig in i det hela

Att bibehålla en samhällsekonomi som fungerar är viktigt. Att ROT finns kvar och används av medborgarna är viktigt. Företaget är beroende av att renovering/byggnationer sker

Långa handläggningstider på bygglov, gör att det går långsammare för dem. Det finns mycket att göra där. Känslan är att det har ökat under pandemin.

När ni ska skicka anställda ut till kunder så kräver vissa kunder (ex. Finland) att man påvisar att man är testad och inte har covid-19. Detta har inte varit möjligt och hade kunnat bidra till kundförlust. Det hade underlättat att kunna göra sådana tester för att visa till kunder att man inte har covid-19. I detta fall löste Finland deras problem. men gick inte i Sverige.

Att staten sätter mer tryck på bankerna och ser till att de ställer upp för företagen.

Försöka hålla igång samhället så gott det går. Bra att inte skolor stängde. Då hade det varit svårt med personal.

Lätta på pålagor som borde vara samhällsansvar; kompensation för rehabkostnader, sjuklöner etc.

Tillföra medel, samt att samtliga statliga bolag startar de planerade projekt i region norr. Tidigare lägger planerade projekt.

Vägleda mig till nätverk av produktionsfrämjande och konkurrenshöjande insatser. Möjliggöra access till rörelsekapital, då många stora kunder kräver långa kredittider

Ta bort elprisområdena som skapar osund konkurrens. Viktigt för elintensiv industri

Fortsatt stöd till företag inte minst med utvecklingsfrågor som robotisering och digitalisering. Hjälp att förstå och tolka framtida krav

Proaktivt arbete för att rensa upp och internationell standardisering av domänhantering, protokoll för PLC i maskiner. Tillgängliggöra bred kompetens som bevakar standardiseringsprocesser som berör industriapplikationer. Säkerställa utbildning av industriarbetare genom central styrning och utbud/försörjning av yrkesutbildningar på gymnasienivå. Skapa ekonomiska incitament för företag att integrera lärlingsutbildningar i verksamheten.

Hantera regelrockor som exempelvis att 15-åringar inte får praktisera på industri pga arbetarskyddsregler.

Verka för ökad standardisering av Industri 4.0-lösningar, som EDI-program etc.

Tycker att industrin har fått mycket hjälp, mer än vi förväntade oss, och det har varit lätt att ansöka. Upplever att det är svårare för tjänsteföretag i dessa tider.

Stötta innovativa idéer, företaget fick för några år sedan en innovationscheck som var mycket värdefull.

Svar fråga 5.2

Positiv syn på att ta in ny arbetskraft. Har fallit på språket varje gång. Måste se till att lyfta språket innan de kommer in till mindre företag. Allt utom språket kan man göra i företagen. Körkort för språket hade gjort att man kunde tagit in duktiga människor. Förstå att det tar olika tid för olika människor.

Det känns som att många missbrukat permitteringsmöjligheten. Vill inte ha dessa typer av stöd. Många klagar på den administrativa bördan i företagandet, men den är inte så enorm som påstås. Det blir lättare och lättare - färre papper och digitaliseringen har hjälpt.

Ta en diskussion MED dom som faktiskt är små- och medelstora ftg. Man har missuppfattat begreppet SMF – det finns så mycket lobbyister som vill att man benämner att det man gör är för SMF - men egentligen riktas stödet till de större. SMF behöver stödet, men saknar kunskaper och kraften i personal så att man ska kunna hålla på med den här omöjliga styrningen. Samla ihop andra än det dom ni brukar och som alltid hörs. Små företag med 1-20 anställda står för utvecklingen. De stora utlokaliserar personalen. Pumpa resurserna till de Små – och medelstora bolagen så hade vi haft en jädra massa folk i arbete.

Vi använde korttidspermitteringar, men tog bort dom i juni - dom ställde till mer oreda med planering o koordinering av personal och passade inte företagets arbetssätt där det är svårt att planera i förväg vad som ska göras olika dagar - och när lastbilarna kom så var inte personalen där. Intäkten i förhållande till skadan som korttidspermitteringarna skapade var för liten i förhållande till alla timmar som killarna var hemma. Statens stöd behöver ta mer hänsyn till faktiska förhållanden. Vi hade en aktieutdelning som var planerad sedan flera år, men det blev problem att kombinera den med stödmottagande från staten.

Vi har verksamhet i Tyskland - och där är det noll administration med stöden - men i SE litar staten inte på företagen. Förvisso är det många här som utövar bedrägeri. Staten låter så företagsvänlig utåt. I Tyskland damp det ner 100.000 till alla företag utan krångel.

Finns för många som utnyttjar systemet på felaktigt sätt. I stället för att dra ner kunde man ha skickat hem folk och staten kunde betalat ut försörjningsstöd för dem (svårare att fuska då). Inte gå igenom företaget, utan direkt till personerna.

Viktig att korttidspermittering kan fortsätta på samma nivå under 2021
Bra med reducerad arbetsgivaravgift för att kunna övervintra
Stöd att hantera fasta kostnader, ex hyra
Fortsätta med kampanjer/satsningar vad gäller digitalisering/Ind 4.0 och liknande för att behålla arbetstillfällena

Tidigare hade yngre halv arbetsgivaravgift - det var bra för tar man in en ung så producerar den helt enkelt inte lika mycket - företagen behöver draghjälp av staten tills de unga är 25-28. De unga ställs utanför samhället och vi ser det genom än mer självmord hos yngre människor - man passar inte in någonstans. Och företagen vågar inte satsa. Sverige/Norden = högpresterande individer med hög IQ - medför problematik för välmåendet pga höga krav och mål som man förväntas uppfylla. Slackar man runt tills man är 24 år man rätt illa ute. Alla är inte skapta för att plugga. Vi är en ingenjörsfirma - vi kan ta in den som är rätt och skola personen, men det kostar.

Eftersom jag är VD även för franska och tyska bolaget ser vi att Tyskland och Frankrike hanterat korttidspermitteringar betydligt enklare, effektivare och generösare. Sverige har gjort det svårt.

Fråga 5.3 - Kommer du att nyttja de stöd som hittills har aviserats – korttidsarbete, lån, reducerade avgifter, uppskjutna betalningar, anstånd?

Mängden kommentarer är omfattande – 894 stycken - därför har ett mycket selekterat urval skett för att spegla företagarnas svar på hur de avser nyttja de olika stöden som Regeringen aviserat

Det finns ett stort antal svar på denna öppna fråga som bara har besvarats med ett enda/få ord som:

- JA
- NEJ
- De reducerade arbetsgivaravgifterna
- Permitteringar
- Arbetsgivaravgifter och permitteringar
- Eventuellt eller Osäker
- Inte aktuellt i nuläget

Denna mångfald av svar finns men har skalats bort för att istället lyfta fram andra kommentarer mer mångordiga kommentarer:

Utvalda svar
Inte i nuläget. K beskriver att han är och att han varit försiktig med investeringar och rekryteringar. Tyvärr gör det verksamheten känslig för hög sjukfrånvaro och ev. uppsägningar. Bolaget har stor andel skärande bearbetning och är därmed beroende av hög kompetens hos sina anställda.
Kommer ta del av allt som går då det i nuläget inte finns några ordrar att jobba med
Företaget äger lokalerna så hyresreducering ej aktuellt, heller ej permitteringar i dagsläget
Ev hyresreduceringar i framtiden
I princip inte, kom så tidigt in i krisen att korttidsarbete inte fanns som möjlighet. Har därför sagt upp i princip all personal.
Nej, inte just nu. kör just som vanligt, har inte drabbats av Corona. Ser heller ingen minskning i närtid. Är väl medvetna om stödpaketen.
Allt som går kommer nyttjas
Hyresreduceringar, permitteringar, arbetsgivaravgift
Möjligen men inget som planeras. Säger att bolaget inte vill belasta statskassan i onödan
Nej. Får reducerad arbetsgivaravgift, täcker troligtvis uppkomna extra kostnader på inom andra områden.
Korttidspermittering är genomförd på alla 7 anställda. Hjälper att förbättra likviditeten vilket är viktigt.
Korttidsarbete till 60% för 27 av medarbetarna är det förhandlat med facket och ansökt om.
Förhoppningsvis inte men ja om det inte finns andra vägar.
korttidsarbete, stödlån, reducerade avgifter ev långvarigt så får de så över ytterligare alternativ
Full ordergång fn. Vet inget om hösten.

Utvalda svar

Inte mer än arbetsgivaravgiften, vi skulle kunna betala den ändå, och tycker alla som kan borde göra så för några företag borde ju fylla på när staten ger ut så mycket pengar i stöd just nu, Vi som kan skulle kunna fortsätta betala.

Korttidspermittering, skjuter på momsen, sänkta arbetsgivaravgift, för samtal med banken om att slippa amorteringar

Möjligtvis något stöd för att öka likviditeten.

Har nyttjat korttidspermittering under en månad. Har även sagt upp visstidsanställda och inte förlängt en provanställning. Nu känner VD'n att företaget är rätt dimensionerat

Korttidspermission kan vara aktuellt fortsatt under hösten. Osäker på kundens prognoser. Har inte valt att söka ny förrän efter semestern. Lägre arbetsgivaravgifter

Ansökt om reducerad arbetsgivaravgift via Tillväxtverket med permitteringsstöd. För dyrt att skjut upp skatten.

Nej - bara reducerad Arbetsgivaravgift.
Tycker inte att industrin egentligen behöver ekonomiskt stöd - ge mer pengar åt hotell och restauranger i stället!

Kommer att utnyttja 1/3-del av sökt belopp (sökte -40% för alla anställda)

Ja - korttidsarbete. Övriga erbjudanden otydliga och för komplicerade!

Reducerad arbetsgivaravgift

I en internationell jämförelse krångliga och otydliga regler

Allt utom lån

Företaget har nyttjat korttidsarbete under våren. Successivt har företaget minskat den permitterade tiden hos personalen

Nej, har inte sökt. Då vi har gjort överenskommelser med personal. Bidrag som kommit automatiskt. Så som sjukkassan och den är utnyttjad, lägre arbetsgivaravgiften men inget annat.

Använt de som genom automatik har gått ut till företag. så som arbetsgivaravgifter och sjuklöner.

Bolaget kommer nyttja stöden som finns tillgängliga i hög omfattning

Nej. Anstånd hjälper ju inte. Stöden lockar tyvärr de företagare som inte har koll på pengar och dom kommer få problem att betala in det sen. Moms är ju ingen kostnad och aldrig en del i din inkomst och ska inte blandas in i ekvationen som ett kortsiktigt lån.

Nej.

Det är konstgjord andning att hjälpa dåliga företag att överleva. Det finns de företag som blivit drabbade - då får staten i så fall hjälpa till på riktigt - skicka hem all personal permitterade i ett år i de fall 80-90 % av marknaden försvunnit.

Jobba istället med att halvera arbetsgivaravgifterna eller något som kan ske enkelt. Hade vi sökt de åtgärder som erbjöds hade blivit ett enormt administrativt hanterande. De som söker bidragen drunknar i blanketter - inget som småföretagare kan hantera.

Inte i nuläget. Beror på hur orderläget utvecklas. Utvecklas det negativt kan det bli tal om korttidspermitteringar igen.

Befintligt stöd har varit mycket bra. Rapporteringen var svår i början, men nu fungerar det bra (efter ett par samtal till jourtelefonen på TVV).

Nej håller på att ställa om verksamheten har köpt ett företag för att säkra framtiden.

Övriga Kommentarer – totalt 93 stycken

Företaget är oroliga men jag tror att det kommer gå bra, några av deras stora kunder går "all time high". Tendensen man ser är att beställningarna kommer in med kortare varsel än tidigare, även om kunderna går bra är de försiktiga att lägga beställningar hos företaget alltför tidigt

X har visat välvilja för studenters olika projekt men på senare tid känner sig bolaget utnyttjat. De tycker det blir svårt att ta emot 20 studenter i en klass om 30 personer

Y nämnde att jag skulle känna mig lyckligt lottad som fick genomföra denna intervju. Flertalet har sökt honom och ställt diverse olika frågor.

Företaget undrar om/när de skall bli drabbade av Corona effekterna.

Har många offerter ute, men i dessa tider finns en tydlig tröghet att vilja beställa pga ovissheten på marknaden.

Vi ser hoppfullt på framtiden, bara det inte blir för långvarigt. Då blir hösten och vintern jobbig.

Hösten kan bli tuff även med varsel om inte COVID-19 effekterna blåser över.

De småländska träindustrierna är oftast belägna på landsbygden. De flesta är SME-företag, uppskattningsvis ca.85%. De är viktiga för bygden i form av sysselsättning men även ekonomiskt då detta skapar förutsättningar för bensinpump, affär, dagis, fotbollsplan mm.

Bra med dessa intervjuer så man får bekräftelse att man tänker rätt chatt det finns stöd att få.

Företaget är underleverantör till Getinge koncernen.

X har inga problem att leverera i hela världen förutom Storbritannien som är stäng.

Försöker anställa en projektledare som ska jobba med utveckling, kommer vara en bra gränsyta mot träcentrum

Positivt läge just nu, men oro för framtiden om hela ekonomin påverkas vilket den borde.

Företaget har behov av att

- Behålla kompetensen i företaget
- Behålla verkstadskompetensen i kommunen på lång sikt för att kunna rekrytera.

Vi hade kunnat korttids permitterat mer, men valt att fokusera på att utveckla de produkter vi har. Vår bedömning är att det inte är bra om personal går hemma för mycket, för då tappar de motivation.

Bra att IUC gör dessa intervjuer och det verkar ge resultat utifrån den ni gjorde för drygt en månad sedan.

Om detta hade kommit i höst inför de mörka månaderna så hade det sett mer besvärligt ut likvid mässigt. Vi är en el slukande bransch och nätavgifterna fördubblas under vintermånaderna pga vårt stora eluttag till framförallt värmeugnarna. Verkar som staten vill att vi ska börja elda med fossila bränslen igen för att kunna hålla produktionen igång året runt.

Påtar att dialogen med Livs är trög. Facket är svårt att samarbeta med och VD'n upplever att Livs söker efter skäl att bötfälla snarare än att hjälpa till att tänka konstruktivt

Just nu ser prognosen ut att bli 89% av den ursprungliga prognosen för 2020. Hoppas på att den stannar där så blir denna kris för Y bara ett hack i kurvan.

Vi har bra trafik på hemsidan, så vi ser med tillförsikt på framtiden.

Företaget har gynnats av snabba beslut från bl.a. region Östergötland. Det är dock osäkert hur långsiktigt samarbetet blir då det vanliga är att regionen handlar skyddsmateriel genom Z. Kanske kommer de tänka annorlunda efter Corona. VD'n hoppas på det.

M tror att den största Corona påverkan för deras del blir i Kv 4 -2020, när nya byggen inte kommer igång pga den eftersläpning som kommer att bli inom byggsektorn.

Staten gör för mycket
Testa fler i Covid 19 för att stoppa spridningen. Vet man så stannar man hemma.
Vi har klarat oss bra och hoppas att dippen inte blir större, då går vi stärkta även ur den här krisen.
Först blev vi oroliga när orderingången sjönk med ca 30 %, men sedan har det stabiliserat sig vi ca 90% av normalt. Så stannar det där innan det blir normala tider igen så reder vi ut det här. Jag är förhoppningsfull.
Har varit lätt att söka stöd beträffande korttidsarbete.
Det finns behov av kompetensväxling mot nya teknologier då många företag kommer att bli sårbara
Vi har klarat oss bra och det verkar vara full snurr på byggbranschen dit våra produkter går.
Hur hantera permitteringar från bemanningsföretagen. Idag är flera företag oroliga för att de inte kommer kunna få tillbaka uppsagd personal från bemanningsföretagen.
Se till att det blir rätt effekt så att pengarna når fram.
Övriga kommentarer: Valde att varsla direkt
Ska industrin växa behövs först en utbyggnad av lokalerna
Rent trams med validering av yrkeskunskaper.
3D-printing enbart intressant för förserier - huvudspåret i vår affärsmodell är effektiv produktion av gjutna komponenter i stora serier.
kände inte till IUC
Efterfrågar större enkelhet och anpassning efter olika företagstyper.
Går inte att använda samma regler och villkor för industri och hotell!
Förenkla och förtydliga all information
Staten har varit sena på hanen och stödinsatserna är mindre väl anpassade efter SMF och industriella producenter. Samma mall används för alla företagstyper vilket är galet. Bristande flexibilitet då alla företag ligger i olika krisfaser. Alla företag borde kunna välja hur man fördelar omställningsstödet över en längre period. Vårt största dipp var i april/maj för andra kommer det i sommar men alla måste fördela och prognosticera på samma sätt vilket är helt galet. Omsättningsstödet får en orimlig fördelning mellan olika företag. En hel del otydlighet om tolkning och villkor - otydligt vad som "är" fasta kostnader och om/hur arbetsgivaravgiften ska hanteras i den kalkylen.
Två moment för tillverkning av xyz. Först tillverkning av delarna och därefter montering. Arbetat med arbetssätt för att minska arbetsbelastning och öka effektivitet. Har ställt upp delarna i ställ för att montera och har köpt två halvautomatiska stationer så att man gör färre manuella moment. Utökar detta på andra produkter. Tittar på automatiska lösningar för tillverkning av delarna, även om det är relativt mer automatiserat. Har tittat på automatisering av enklare xy som man tagit in från annan fabrik. Verksamhet i U och en fabrik i gruppen i W och en halv fabrik i Z. Hade tidigare ett i Q och arbetar på lego istället. Resterande produktion flyttade till G . Har byggt ny produktionsavdelning för detta i G.
De lån som erbjuds är för dyra med 6 % ränta!
Har haft mycket stor nytta av att ingå i Jönköpings energinätverk vilket öppnat för bidrag från STEM för investeringar i energieffektivisering som vi ser som en avgörande uthållig konkurrensfaktor

Positiv i sin framtidsyn
Vad händer framåt? Omställning till ny mötesteknik
Det har börjat ljusna!
Är ett stabilt företag med god ekonomi.
Vi bokar ett möte för att bolaget ska få djupare information om vad IUC kan erbjuda
Om det kan finnas konsultstöd för tekniska delar eller automations stöd. Nätverk skulle vi ha nytta av.
Väldigt många undersökningar från olika statliga organ - borde gå att samordna bättre
Ngt otydliga instruktioner och villkor för korttidsarbete - krävande inläsning men otroligt enkel och smidig hantering när man väl förstått - Bravo!
Stödet till korttidsarbete fungerade mycket bra och snabbt initialt. Ledtiderna ökade dock hela tiden och blev besvärande Villkoren inte så bra som staten föregivit: semesterlön och pensionskostnader täcks inte.
Finns lösningar som företaget har gjort. De har vänt sig till en tysk bank som kan hjälpa dom när det gäller att styrka deras betalningsförmåga. Banken kan erbjuda sina kunder längre kredittider vilket gör att de inte förlorar kunder. De konkurrerar med kredittider.
Tre delar, produktions effektivisering, innovation, produktionsförbättringar och stöd för att börja gasa efter ett uppehåll.
Tydligare och mer förutsägbara regler/villkor för företagsstöden. Sjuklönerna borde ingå i kalkylunderlagen. Orimliga villkor avseende regler för resultatutbetalningar som beslutades före Covid-krisen - lång väntetid för att TVV skulle ge besked om villkor. Skapade stor oro och osäkerhet om ev återbetalningskrav. Många företagare budgeterar för resultatuttag för att klara amorteringar och levnadsomkostnader. Nya villkor som styrs av ej påverkbara historiska åtgärder och beslut är orimliga.
Har använt ALMI för att hantera generationsskifte och digitaliseringsfrågor. Mycket bra hjälp! EKN för att försäkra betalning av leveranser till ny kund i Kina.
Otydliga regler för arbetstidsförkortning - vi riskerar gå miste om huvudpaten av bidragen pga otydliga krav på tät rapportering. Permanenta och förtydliga de tillfälliga lösningarna avseende utbildning under permittering. Jmf med Norges självreglerande regler som innebär automatisk arbetsplikt för permitterad personal. Krav på att byta till jobb med 100% beläggning förhindrar missbruk av permitteringsverktyget och underlättar motivering av personalutbildning under permitteringsperioden.
En integratör som har hela kompetensen i "huset"
Inga anställda i bolaget, ägare och aktiva driver egna verksamheter parallellt.
Oroande med oförutsägbart föränderliga villkor och osäkerhet om företaget verkligen lyckats redovisa och rapportera enligt alla regler. Känns lite om ett lotteri...
Företaget och en kund har tillsammans försökt ta fram skyddsutrustning med alla CE märkningar. Men RISE och upphandlarna ville inte köpa i Sverige. Man köpte hellre i Kina. Fick inget stöd. Här borde det varit andra åtgärder. Inhemsk produktion är inte prioriterad.
Energibehovet är stort. Hur lösa detta?
Ett företag som har mycket på sin utvecklingslista men har lite för få resurser och tenderar att drabbas av brandkårsutryckningar.

Sammanställt 2021-02-23

Martin Hedman, Projektledare Robotlyftet
IUC Sverige

Om du har frågor om innehållet i denna rapport kan du kontakta någon av följande personer:

- martin.hedman@iuc.se
- thomas.nilsson@iuc.se

Fakta om IUC

IUC, Industriella UtvecklingsCentra, är ett nätverk av regionalt ägda IUC-bolag i samverkan som täcker hela Sverige. Vi kanaliserar stöd och bidrar till industriell utveckling från norr till söder. Nätverkets gemensamma mål är att bidra till en stark svensk industri, att skapa tillväxt och arbetstillfällen, som möter krav på hållbarhet och mångfald. IUC-bolagen äger det gemensamma IUC Sverige AB, som projektleder nationella uppdrag.

www.iuc.se

